

رجب، ماه صفا دادن به دل و طراوت بخشیدن به جان است؛ ماه توسل، خشوع، ذکر، توبه، خودسازی و پرداختن به زنگارهای دل و زدودن سیاهی‌ها و تلخی‌ها از جان است.

(۱۳۸۴/۰۵/۲۵)

www.basirat.ir

▼ حرف روز آدرس غلطی به نام FATF

موضوع شروط ۴۱ گانه FATF در قالب اکشن پلن و دو مورد از آن‌ها (کنوانسیون CFT و پالمو)، حدود دو سال است که به یکی از مهم‌ترین موضوعات چالشی و بحث‌برانگیز کشورمان در عرصه اقتصادی و بین‌المللی تبدیل شده است. در این میان عده‌ای پذیرش FATF را مقدمه بهبود شرایط اقتصادی کشور می‌دانند و پذیرش آن را به‌عنوان شرط بهبودی اوضاع معیشتی مردم مطرح می‌کنند.

نکات تحلیلی: ۱- کارشناسان اقتصادی و بین‌المللی اتفاق نظر دارند که پذیرش دو کنوانسیون مورد مناقشه به معنی رفع مشکلات اقتصادی، رفع تحریم‌ها یا حتی رفع مشکلات مبادله پولی و مالی نیست. بهترین شاهد بر این ادعا، صحبت‌های آقای ظریف در مهرماه سال ۹۷ و در صحن علنی مجلس بود که به‌صراحت اعلام کرد: «ما نمی‌توانیم تضمین دهیم که با پیوستن به کنوانسیون CFT مشکلات کشور حل شود». ۲- با فرض پذیرش عضویت در کنوانسیون‌های CFT و پالمو، شروط FATF پایان نمی‌پذیرد. این سازمان بین‌دولتی به ایران اعلام کرده است که فعلاً این شروط را اجرا کنید و بعد تصمیم می‌گیریم. این در حالی است که از سایر بندهای اکشن پلن، FATF تنها ۲۰ مورد آن را پذیرفته است و خیلی از موارد را که دولت ایران مدعی اجرایی شدن آن‌هاست، هنوز مورد تأیید FATF قرار نگرفته است! ۳- نه پذیرش CFT و پالمو باعث ایجاد بن‌بست سیاسی و اقتصادی در کشور می‌شود و نه رد آن‌ها. سیستم پولی و مالی کشور به حدی گسترده هست که نظام درهرحال توان مدیریت اقتصاد کشور را دارد و خیلی از کشورها به‌رغم عضویت در FATF از شفافیت مالی کافی برخوردار نیستند؛ بنابراین مهم‌تر از پذیرش یا رد CFT و پالمو باید سناریوهای بعدی آن مورد توجه قرار گیرند.

نکته راهبردی: پذیرش کنوانسیون‌های CFT و پالمو تأثیر تعیین‌کننده بر وضعیت اقتصاد کشور ندارند. در این شرایط هدف از بزرگنمایی این مسئله از یک‌طرف سرپوش گذاشتن بر ناتوانی‌ها و ضعف‌های مدیریتی کشور است و از طرف دیگر دوقطبی کردن جامعه. به همین دلیل می‌توان مباحث سیاسی مطرح‌شده در خصوص این دو موضوع را دادن آدرس غلط به جامعه و مردم دانست که با اهداف انتخاباتی صورت می‌گیرد. در حقیقت با طولانی شدن بحث لویای دوقلو و FATF تا زمان انتخابات، پاسخگویی عملکرد هشت‌ساله دولت به مردم که باید در اولویت باشد، همچنان در حاشیه می‌ماند.

▼ گزارش روز

چرا پیش‌نویس را پس گرفتند؟!

شبکه الجزیره روز جمعه (۱۵ اسفند) گزارش داد: «انگلیس، فرانسه و آلمان پیش‌نویس طرح محکوم کردن ایران در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را پس گرفته‌اند». هم‌زمان «لارنس نورمن» خبرنگار روزنامه آمریکایی «وال استریت ژورنال» در صفحه توئیتر خود به نقل از برخی منابع نوشت: «احتیاط آمریکا درباره واکنش ایران به تصویب قطعنامه ضد ایرانی در شورای حکام نقش مهمی در عقب‌نشینی اروپا داشته است».

گزاره‌های تحلیلی: چرا با آنکه قبلاً روبرتز و خبرگزاری فرانسه نیز گزارش داده بودند که علی‌رغم هشدارهای ایران و روسیه، تروئیکای اروپایی به دنبال تصویب قطعنامه علیه ایران هستند، آن را پس گرفتند؟! پاسخ این سؤال را باید در نوع رفتار حاکم بر اجرای سیاست‌های خارجی کشور دید. کنار گذاشتن رودربایستی و صراحت لهجه در پیگیری حقوق ملت، نسخه‌ای بود که از عمر توصیه به آن بیش از ۵ سال می‌گذرد (بیانات رهبر معظم انقلاب در جمع رئیس‌جمهور و هیئت دولت در ۹۴/۶/۴). کیفیت، شدت و ضعف عمل به این نسخه کارگشا، می‌تواند در مشکل آفرینی (برجام) و یا مشکل‌گشایی مؤثر باشد. با این توضیح، عقب‌نشینی تروئیکای اروپایی، محصول واکنش‌های عزتمندانه دولت و دستگاه دیپلماسی کشور بوده است که نمونه‌ای از آن به شرح زیر است: ۱- رئیس‌جمهور در چهاردهمین نشست سران سازمان همکاری اقتصادی (اگو) تأکید کرد: «ایالات‌متحده آمریکا موظف است با لغو همه تحریم‌ها و اتخاذ تدابیر عملی، به برجام برگردد؛ زیرا این تکلیف دولتی است که او نقض عهد کرده است. جمهوری اسلامی ایران نیز اقدام آمریکا را قطعاً با اقدام پاسخ خواهد داد». ۲- محمدجواد ظریف در آستانه اجلاس شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هشدار داد که پیگیری قطعنامه علیه ایران در شورای حکام باعث به‌هم‌ریختگی شرایط کنونی می‌شود و این به‌هم‌ریختگی را از طریق سفیر ایران در وین به همه اعضای شورای حکام توضیح داده‌ایم. ۳- علی‌اکبر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان اعلام کرد: «در صورتی که شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نسبت به اقدام ایران مبنی بر توقف پروتکل الحاقی قطعنامه‌ای را علیه کشورمان صادر کنند، ایران واکنش مناسبی را خواهد داشت و در این راستا نامه‌ای هم ارسال شده است». ۴- سعید خطیب‌زاده سخنگوی وزارت امور خارجه تأکید کرد: «اقدام مثبت را با اقدام مثبت پاسخ می‌دهیم و اگر عمل متفاوت مشاهده کنیم، پاسخ متناسب خواهیم داد».

نکته پایانی: اقتدار انقلاب اسلامی ایران محصول هوشمندی، هوشیاری و دشمن‌شناسی قوی مبتنی بر نظریه مقاومت و روحیه انقلابی است که بهره‌گیری و کاربرد رشحاتی از آن نیز می‌تواند کارساز گردد. بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب، گره‌گشایی از مشکلات و موانع پیش رو با درس گرفتن از حوادث و اتفاقات گذشته کشور قابل تحقق است: «بدانید که اگر بی‌توجهی به شعارهای انقلاب و غفلت از جریان انقلابی در برهه‌هایی از تاریخ چهل‌ساله نمی‌بود - که متأسفانه بود و خسارت‌بار هم بود - بی‌شک دستاوردهای انقلاب از این بسی بیشتر و کشور در مسیر رسیدن به آرمان‌های بزرگ بسی جلوتر بود و بسیاری از مشکلات کنونی وجود نمی‌داشت». (نویسنده: حسین عباسیان)

▼ خبر ویژه

دخل و خرج دولت در ۱۴۰۰ مشخص شد

نمایندگان مجلس پس از ۲۴ جلسه بررسی مستمر برای رسیدگی به لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، دخل و خرج سال آینده را تعیین و تصویب کردند. نمایندگان ماده واحده بودجه سال ۱۴۰۰ را در صحن علنی با ۱۷۰ رأی موافق، ۸ رأی مخالف و ۶ رأی ممتنع از مجموع ۲۰۱ نماینده حاضر در جلسه دیروز (۱۶ اسفند) به تصویب رساندند. رئیس مجلس، با اعلام پایان بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۰ در مجلس اعلام کرد بودجه سال آینده با رویکرد محرومیت‌زدایی، عدالت و شفافیت بسته شد.

فان افروز: مردم ایران را در برابر قدرت نرم آمریکا ایمن شده‌اند

«ولی نصر» مشاور سابق اوباما در «فان افروز» نوشت: «سیاست فشار حداکثری دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق آمریکا در قبال ایران ثمرات اندکی داشت. آمریکا از توافق هسته‌ای با ایران خارج شد و دوباره تحریم‌هایی را علیه تهران اعمال کرد، اما این اقدامات نه تنها موجب مهار فعالیت‌های این کشور نشد، بلکه به سران آن جسارت بخشید تا فعالیت‌های غنی‌سازی هسته‌ای خود را توسعه دهند. بایدن به امید بازگشت به توافق‌نامه‌ای که رئیس سابق او، باراک اوباما، در سال ۲۰۱۵ آن را به امضا رساند، پذیرفته که به گفتگو با امضاکنندگان توافق‌نامه بپیوندد. برای ماندن امیدی به نجات توافق، دولت جدید آمریکا باید گام‌هایی سریع بردارد. به نظر می‌رسد فشار حداکثری در طی یک بیماری همه‌گیر کشنده به نام کرونا، عملاً مردم ایران را در برابر قدرت نرم آمریکا ایمن کرده است و هرچقدر بیشتر ایرانی‌ها آمریکا را به چشم تهدید ببینند، احتمال حمایت از برنامه هسته‌ای به‌عنوان یک عامل بازدارنده ضروری از سوی آن‌ها بیشتر است. بایدن باید سریع و به صورت کامل به برجام برگردد. او سپس در یک فضای آرامتر، می‌تواند در اقدامی هماهنگ، کاهش تحریم‌ها را هم‌زمان با انجام تعهدات توسط ایران انجام دهد. بایدن هم‌زمان با اعلام مجدد بازگشت به تعهدات خود به برجام، باید اقدامات یک‌جانبه‌ای را که باعث بهبود معیشت و رفاه ایرانیان می‌شود، اعلام کند.»

برنامه‌ریزی برای ساخت دومین بندر اقیانوسی کشور

«محمد اسلامی» با اشاره به برنامه‌ریزی برای ساخت بندر جاسک (به‌عنوان دومین بندر اقیانوسی کشور)، اظهار داشت: «ما ابتدا بندر اقیانوسی چابهار را داریم که فاز اول آن تکمیل شد، برخی تجهیزات هم آمد و فاز دوم بندر چابهار هم به‌زودی آغاز می‌شود، این بندر باید به یک الگوی بزرگ و موفق صنعتی - تجاری کشور تبدیل شود، چون فعلاً تنها بندر اقیانوسی ما است». وزیر راه با بیان اینکه در بندر جاسک شهرک صنعتی بزرگ و صنایع انرژی مستقر خواهد شد، اضافه کرد: «بندر جاسک هم بندری مشابه با بندر چابهار است و بزرگ‌ترین پایانه نفتی ما در آن ساخته می‌شود؛ ما از سال‌های خیلی دور به دنبال آن بودیم که صادرات نفت را به خارج از تنگه هرمز و خلیج فارس ببریم که با ساخت این بندر این هدف محقق می‌شود، بدین ترتیب در جاسک و منطقه کوه مبارک، پایانه صادراتی نفت و بزرگ‌ترین بندر اقیانوسی کشور ایجاد خواهد شد که خارج از تنگه هرمز قرار دارد. کشور ایران با ۵۴۰۰ کیلومتر ساحل، کشوری دریایی محسوب می‌شود، ایران ظرفیت‌های بزرگی در حوزه دریایی و بندری دارد، خلیج فارس منطقه استراتژیک حمل بار دنیا است، از سوی دیگر ما از طریق سواحل مکران به اقیانوس متصل هستیم و بندر اقیانوسی چابهار ظرفیت بزرگی برای کشور ما و حتی دنیا محسوب می‌شود. در کنار بندر اقیانوسی چابهار، بندر جدید جاسک مطرح شده است. این بندر به مسیرهای اصلی تجارت جهانی نزدیک‌تر است، خارج از خلیج فارس و در سواحل مکران و پیش از تنگه هرمز است.»

هزینه‌های سنگین برای مقابله با حملات هوایی یمن

طی ماه‌های اخیر عربستان دست به خرید دیوانه‌وار سامانه‌های پاتریوت از کشورهای مختلف و ناتو کرده است. گذشته از کارایی این سامانه در برابر موشک‌های بالستیک یمن، آنچه در اینجا حائز اهمیت است، هزینه‌های جنگ یمن برای عربستان است که روزبه‌روز بیشتر می‌شود. مثال این ماجرا، حملات اخیر یمن است. در حالی که موشک بالستیک «ذوالفقار» هزینه‌ای شاید کمی بیشتر از صد هزار دلار داشته باشد، ارتش سعودی برای مقابله با آن ۵ تیر موشک گران‌قیمت پاتریوت را با ارزش جمعی حدود ۵۰ میلیون دلار شلیک می‌کند که از منظر اقتصاد جنگ یک شکست تمام‌عیار برای ارتش سعودی به حساب می‌آید. در عملیات اخیر، به‌موازات حمله موشکی، نیروهای مسلح یمن عملیاتی پهپادی نیز انجام دادند که یک جنگنده اف ۱۵ عربستان با یک تیر موشک آرامام به قیمت ۳ میلیون دلار، یک پهپاد قاصف ۲K یمنی را سرنگون می‌کند. نکته دیگر اینکه آن‌ها در حالی یک فروند موشک بالستیک ۵ تیر موشک پدافندی شلیک می‌کنند که ذخایر موشکی سامانه‌های پدافندی در عین حالی که محدود است، جایگزینی آن‌ها نیز امری زمان‌بر است و در صورتی که حملات موشکی با تعداد بالاتر موشک باشد، به‌سرعت سامانه‌های پدافندی آن‌ها با خطر اتمام ذخیره موشکی مواجه می‌شود.

◀ **آیت‌الله سیستانی به پاپ چه گفت؟** / در این دیدار، درباره چالش‌های بزرگی که بشریت در این دوران با آن روبرو است و نقش ایمان به خداوند متعال و پایبندی به ارزش‌های والای اخلاقی برای غلبه بر آن‌ها گفتگو شد. معظم له با اشاره به رنج و مشکلاتی که بی‌عدالتی، ستم و فقر برای بسیاری از مردم کشورهای مختلف منطقه ایجاد کرده و نیز، آزار و اذیت‌های مذهبی و فکری، سرکوب آزادی‌های اساسی و فقدان عدالت اجتماعی و به‌ویژه مشکلات ناشی از جنگ‌ها، خشونت‌طلبی‌ها و محاصره اقتصادی، آواره ساختن بسیاری از مردم مخصوصاً مردم فلسطین در سرزمین‌های اشغالی، به نقشی که رهبران بزرگ مذهبی و معنوی باید در کاهش این فجایع بازی کنند، تأکید کرد.

◀ **بایدن وضعیت اضطرار ملی علیه ایران را تمدید کرد** / رئیس‌جمهور آمریکا با صدور بیانیه‌ای وضعیت اضطرار ملی در قبال ایران را به مدت یک سال دیگر تمدید کرد. در این بیانیه بایدن آمده است: «اقدامات و سیاست‌های دولت ایران همچنان تهدیدی فوق‌العاده علیه امنیت ملی، سیاست خارجی و اقتصاد ایالات‌متحده است». اعلام وضعیت اضطراری در قبال ایران به ۱۴ نوامبر ۱۹۷۹ [۱۰ روز پس از اشغال لانه جاسوسی آمریکا در ایران] بازمی‌گردد که از آن زمان تاکنون ادامه یافته و به‌موجب این فرمان، تمامی دارایی‌های ایران در خاک آمریکا توقیف می‌شود.

◀ **اعتراف به اثربخشی مسیرهای ضدتخریبی** / «جهانگیری» معاون اول رئیس‌جمهور گفت: «با قاطعیت می‌گوییم هیچ کشوری از دوستان شفیق و نزدیک ایران و دیگران به‌طور رسمی از ما نفت خریداری نکرده‌اند. ما با یافتن راهکارهایی توانستیم نفت را با ده‌ها خطر و ریسک به فروش رسانده و پول آن را به کشور بازگردانیم. با قاطعیت می‌گوییم که تا آنجا که من مطلع هستم یک دلار از پول نفت در این میان تلف نشده.»

◀ **الزام دولت به ارائه لیست اموال و دارایی‌های خارجی به مجلس** / بر اساس مصوبه نمایندگان مجلس، وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است تا پایان نیمه اول سال ۱۴۰۰ لیست جامع، مانع و کاملی از دارایی‌های نقدی و غیر نقدی و اموال منقول و غیرمنقول دولت و نهادهای حاکمیتی و نهادهای عمومی غیردولتی کشور در خارج از کشور را تهیه و به مجلس گزارش کند.

◀ **ایران، سازنده جدید فلز تیتانیوم** / با همت سازمان انرژی اتمی، اولین قرارداد فروش میلگردهای تیتانیوم گرید پزشکی با یکی از شرکت‌های تولید ایمپلنت‌های ارتوپدی منعقد شد و بدین ترتیب، ایران در زمره کشورهای تولیدکننده فلز تیتانیوم قرار گرفت. در مواردی همچون ساخت انواع ایمپلنت، دستگاه تنظیم ضربان قلب، جایگزین مفاصل ران و یا زانو و به‌طور کلی به‌عنوان پروتز از این فلز استفاده می‌شود.

◀ **پاسخ پوتین به پیام رهبر معظم انقلاب** / سفیر روسیه در ایران در دیدار با «ولایتی» مشاور امور بین‌الملل رهبر انقلاب، پیام رئیس‌جمهور روسیه در پاسخ به پیام مقام معظم رهبری که توسط قالیباف، رئیس مجلس ارائه شده بود را تقدیم کرد.